

Warszawa 20.04.2015

Pan Senator Marek Ziółkowski

**Przewodniczący Komisji
Gospodarki Narodowej**

Krajowa Izba Syndyków w związku z rozpatrywaną ustawą Prawo restrukturyzacyjne (druk senacki 871) pragnie zaapelować do Wysokiej Komisji o weryfikację stanowiska zajętego przez Sejm Rzeczypospolitej w głosowaniu z dnia 9 kwietnia 2015r., nad przyjęciem poprawek 3., 21., 26. i 32 w ustawie Prawo Restrukturyzacyjne. W efekcie tegoż głosowania, sejm uchwalił poprawki w wyniku, których Sądami właściwymi do prowadzenia spraw restrukturyzacyjnych i upadłościowych są nadal Sądy Rejonowe Wydziały Gospodarcze. Co więcej, sądy te są również właściwe w sprawach upadłości konsumenckich.

Uczestnicząc w posiedzeniu komisji sejmowej w dniu 9 kwietnia 2015r., miałem okazję zajęcia stanowiska w kwestii właściwości sądów w nowym prawie restrukturyzacyjnym. Inni eksperci uczestniczący w posiedzeniu (min. Pani Prezes Sądu Okręgowego, Przewodniczący Wydziału Upadłościowego oraz przedstawiciel Stowarzyszenia Praktyków Restrukturyzacji) wyrazili swoje stanowisko, skutecznie przekonując sejmową Komisję Sprawiedliwości i Praw Człowieka, iż nowe prawo restrukturyzacyjne ma szansę na pozytywną implementację jedynie we właściwości Sądów Okręgowych, jako ośrodków orzeczniczych. W efekcie, Komisja jednogłośnie odrzuciła poprawki rządowe nr. 3., 21., 26. i 32 w ustawie Prawo Restrukturyzacyjne.

Kilka godzin później, podczas posiedzenia plenarnego, Sejm jednak wskazane wyżej poprawki przyjął, przy argumentacji Ministra Sprawiedliwości, jakoby „zaległości w sądach okręgowych wynosiły 13 miesięcy a w sądach rejonowych na wyznaczenie terminu oczekuje się 3 miesiące, zatem aby ułatwić restrukturyzację decyzje procesowe winny być rozpatrywane

szybko, co oznacza, iż winny być one rozpatrywane w sądach rejonowych”.

Trudno zgodzić się z powyższą argumentacją, zważywszy możliwość „przeniesienia” obecnie funkcjonujących wydziałów upadłościowych w struktury Sądów Okręgowych z wykorzystaniem procedury delegowania orzekających tam sędziów.

Sprawy zaś dotyczące upadłości tzw. konsumenckich, winny w mojej ocenie być prowadzone w zwykłych Wydziałach Cywilnych w szeroko dostępnych sądach rejonowych, gdyż przy orzekaniu nie jest wymagana wiedza z dziedziny zarządzania, ekonomii i finansów, ale doświadczenie życiowe i znajomość warunków lokalnych orzekających sędziów, niezbędna przy oddłużaniu zwykłych obywateli (w tym ich rodzin) dotkniętych niejednokrotnie życiowym niepowodzeniem.

Krajowa Izba Syndyków prosi serdecznie Wysoką Komisję o rozważenie podniesionego wyżej problemu i wniesienie stosownych poprawek, by sądami właściwymi w nowym prawie restrukturyzacyjnym i upadłościowym były Wydziały Gospodarcze Sądów Okręgowych, a sądami właściwymi dla upadłości „konsumenckich” były Wydziały Cywilne Sądów Rejonowych.

Za przeniesieniem spraw restrukturyzacyjnych i upadłościowych przedsiębiorców do Sądów Okręgowych przemawia:

1. Wyodrębnienie silnych ośrodków orzeczniczych sprawach restrukturyzacyjno – upadłościowych dotyczących przedsiębiorców oraz innych niż konsumenci podmiotów, posiadających zdolność upadłościową w liczbie i w lokalizacjach wydziałów odpowiadających ilości sądów apelacyjnych.
2. Informatyzacja tak skumulowanych wydziałów w specjalistyczne, jednorodne oprogramowanie, umożliwiające interakcje z uczestnikami postępowań restrukturyzacyjnych i upadłościowych.
3. Podniesienie rangi tak wyodrębnionych wydziałów do rangi Sądów Okręgowych
4. Przeniesienie z wydziałów upadłościowych rejonowych do sądów upadłościowych okręgowych wyspecjalizowanych w sprawach upadłościowych Sędziów z największym stażem i najlepszymi ocenami merytorycznymi (w tym po ukończeniu

- dodatkowych studiów podyplomowych w dziedzinie ekonomii i finansów).
5. Poszanowanie zasady rozpatrywania spraw o znacznej wartości w instancji Sądów Okręgowych.
  6. Specyficzna dwuinstancyjność postępowań upadłościowych (sądem drugiej instancji od decyzji Sędziego – komisarza jest ten sam sąd w randze Sądu Rejonowego, bez możliwości kasacji).
  7. Orzekanie w Sądach Okręgowych o losach miejsc pracy oraz o zakazach prowadzenia działalności gospodarczej, a także o bezskutecznościach rozmaitych czynności prawnych.
  8. Prowadzenie upadłości transgranicznych, złożonych upadłości grup kapitałowych, spółek publicznych, emitentów obligacji, instytucji finansowych, podmiotów o strategicznym znaczeniu dla obronności kraju .

Dotychczasowe doświadczenia w sprawach upadłościowych wskazują, iż sprawy te charakteryzują się znaczną złożonością oraz bardzo dużymi wartościami mas upadłości. Wartości te w każdej upadłości wielokrotnie przekraczają znacznie kwoty zastrzeżone do kognicji sądów rejonowych. Dodać należy, iż jednostkowe wartości wierzytelności dochodzonych w tych postępowaniach stanowią wartości czasem wielu set tysięcy lub nawet kilkumilionowe, a w niektórych wypadkach nawet kilkumiliardowe, a obecny kształt postępowania po ogłoszeniu upadłości np. w przedmiocie sprzeciwu od listy wierzytelności, powoduje, iż dwuinstancyjność postępowania zamyka się w ramach tego samego sądu – Sądu Rejonowego.

Specyfika postępowań upadłościowych wymaga również posiadania przez Sędziów upadłościowych znaczącego poziomu wiedzy nie tylko prawniczej ale także społeczno – ekonomicznej oraz z zakresu finansów i zarządzania. Jeszcze większe wyzwanie w tej dziedzinie przyniesie reforma prawa i pojawienie się nowej dziedziny – prawa restrukturyzacyjnego. Przeniesienie spraw upadłościowych dotyczących przedsiębiorców pod kognicję Sądów Okręgowych, pozwoli ustabilizować kadre sędziowską i zachować

najbardziej doświadczonych sędziów upadłościowych i tych najlepszych merytorycznie dla orzekania w sprawach upadłościowych. Dziś wybierając awans zawodowy Sędziowie ci odchodzą do innych wydziałów, gdzie często nie ma możliwości zdyskontowania latami zdobywanego doświadczenia i praktyki lub odchodzą na tzw. „rynek prawniczy”, co dzieje się ze szkodą zarówno dla oczekujących profesjonalnych kompetencji przedsiębiorców oraz dla wymiaru sprawiedliwości. Orzekanie o restrukturyzacji i upadłościach w Sądach Okręgowych wskaże również wagę problemu jakim jest restrukturyzacja lub zakończenie bytu podmiotu prowadzącego przedsiębiorstwo i tworzącego miejsca pracy oraz zapewni wśród spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych jednolitą i stabilną linię orzeczniczą wzmacniając wśród uczestników postępowania poczucie państwa prawa.

Zdaniem Krajowej Izby Syndyków, wskazana jest koncentracja spraw upadłościowych w większych ośrodkach orzeczniczych i orzekanie w sprawach upadłościowych w Sądach Okręgowych, a nie jak to się dzieje do tej pory w Sądach Rejonowych. W ocenie Krajowej Izby Syndyków w dobie szerokiej skali i elastyczności terytorialnej działalności przedsiębiorcy, skupienie silnych ośrodków orzeczniczych sądownictwa restrukturyzacyjno - upadłościowego w wybranych okręgach nie będzie stanowić żadnej bariery w dostępności przedsiębiorcy do sądownictwa ani też nie spowoduje przewlekłości postępowań. Doświadczenie pokazuje, iż wierzyciele w postępowaniach upadłościowych są rozproszeni po całym kraju oraz za jego granicami, zatem z ich punktu widzenia siedziba sądu orzekającego jest bez znaczenia. Dłużnik zaś korzysta w sprawach upadłościowych zazwyczaj z wyspecjalizowanych kancelarii mających siedzibę w większych ośrodkach miejskich, zazwyczaj pokrywających się z siedzibami apelacji. Prężnie działające duże ośrodki orzecznicze posiadają wypracowane standardy wydziałowe oraz na tyle liczną kadre sędziowską i biurową by podolać pojawiającym się w nowej ustawie nowym procedurom restrukturyzacyjnym oraz nowym instytucjom sądowym (np. platforma Centralnego Rejestru Restrukturyzacji i Upadłości oraz instytucja zastępcy Sędziego – komisarza).

Sprawy upadłościowe „konsumenckie” winny być natomiast rozpatrywane jak najbliżej

konsumenta w podstawowych ośrodkach orzecznich, gdyż są to sprawy proste, dotyczące z reguły niewielkiej liczby wierzycieli, nie mające nic wspólnego ze sprawami gospodarczymi a jedynie zwykłym problemem nadmiernego zadłużenia się konsumenta. Konsument nie korzysta z reguły z usług kancelarii prawnych. Sprawy te nie wymagają zaangażowania tak wyspecjalizowanych Sędziów jakimi są Sędziowie upadłościowi, gdyż orzekaniu w tego typu sprawach priorytetowe wydaje się być doświadczenie życiowe orzekających, i szeroka dostępność sądów a nie wiedza merytoryczna dotycząca złożonych procesów biznesowo – finansowych.

Analogiczne jak Izby stanowisko zostało wyartykułowane w raporcie Banku Światowego, sporządzonym za zlecenie resortu sprawiedliwości w roku bieżącym „Towards Stronger Insolvency Framework”. Analitycy Banku światowego wyraźnie wskazali, jako cel średnioterminowy, konieczność wzmocnienia pozycji orzekających w sprawach upadłościowych w strukturach polskiego sądownictwa.

Zważywszy powyższe Krajowa Izba Syndyków uprzejmie prosi o rozważenie kwestii podniesionych w niniejszym piśmie i modyfikacje art. 14 ust 1 projektu ustawy Prawo restrukturyzacyjne oraz odpowiednie modyfikacje ustawy Prawo Upadłościowe.

Jerzy Sławek – dziekan

Krajowa Izba Syndyków